

**Wegwijzer in de polis**

- Art. 1 Begripsomschrijvingen
- Art. 2 Omvang van de dekking
- Art. 3 Uitsluitingen
- Art. 4 Andere verzekeringen
- Art. 5 Verplichtingen bij schade
- Art. 6 Saneringsbepalingen
- Art. 7 Schadevaststelling
- Art. 8 Risicowijziging
- Art. 9 Risico-inspectie
- Art. 10 Verweerbijstand

SPECIALE VOORWAARDEN MILIEUSCHADE**MABMSV2011**

Onderstaande voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien uit het polisblad blijkt dat dit onderdeel is meeverzekerd. Indien bepalingen van deze speciale voorwaarden afwijken van de bepalingen in de van toepassing zijnde algemene voorwaarden MAV dan geldt hetgeen is bepaald in deze speciale voorwaarden.

Art. 1 Begripsomschrijvingen**1.1 Bereddings- en opruimingskosten**

Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, alsmede de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen waarvoor - indien gevallen- de verzekering dekking biedt.

Onder bereddingskosten wordt in dit verband mede verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de bedoelde maatregelen worden ingezet.

1.2 Derde

Ieder ander dan verzekerde.

1.3 Emissie

Het onvoorzien vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.

Een reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt als één emissie beschouwd.

1.4 Expertisekosten

Het salaris en de kosten van alle experts die met de schadevaststelling zijn belast.

De maatschappij vergoedt de expertisekosten van de door verzekerde benoemde expert tot maximaal het bedrag van salaris en kosten van de door de maatschappij benoemde expert.

1.5 Locatie van derden

Een locatie waarvoor een derde uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht belang heeft bij het behoud van een zaak dan wel het dragen van het risico voor het behoud daarvan.

1.6 Looptijd van de verzekering

De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.

1.7 Sanering

Het ongedaan maken van een verontreiniging.

1.8 Verkoopwaarde

Het bedrag dat bij verkoop in het normale verkeer en uitgaande van dezelfde bestemming van het gebouw verkregen zou kunnen worden, exclusief de waarde van de grond.

1.9 Verontreiniging

Onder verontreiniging wordt verstaan:

- a. de aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden;
- b. de aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden.

1.10 Verzekerde locatie

- a. het/de in de polis vermelde risicoadres(sen);
- b. de werklocatie.

1.11 Werklocatie / Werkzaamheden bij derden

De locatie van derden, gelegen binnen Nederland, waar verzekeringnemer of iemand namens hem werkzaamheden verricht binnen de in de polis vermelde bedrijfsactiviteiten.

1.12 Zaakschade

Beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.

Art. 2 Omvang van de dekking

2.1 Omvang van de dekking

In geval van verontreiniging zijn verzekerd:

- a. kosten van sanering van de verzekerde locatie en de locatie van derden;
- b. schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering;
- c. zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging;

een en ander als en voor zover de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.

In dit verband wordt een reeks van emissies geacht zich te hebben voorgedaan op het moment waarop de eerste emissie zich heeft voorgedaan.

2.2 Aard en eigen gebrek

De onder artikel 2.1. omschreven dekking is ook van kracht indien de emissie het gevolg is van de aard of een eigen gebrek van opstallen en roerende zaken op de verzekerde locatie voor zover dit is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze. De dekking geldt slechts indien voldaan is aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen.

Ten aanzien van installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien uitsluitend indien de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van 10 jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installaties, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het eigen gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

2.3 Werkzaamheden bij derden

In geval van werkzaamheden bij derden geldt de onder artikel 2.1. omschreven dekking alleen indien de verontreiniging het gevolg is van een emissie veroorzaakt door de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden en zich manifesteert binnen 5 jaar na afloop hiervan.

2.4 Herbouw van opstallen

In het geval het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of een gedeelte daarvan af te breken en te herbouwen, dan worden de herbouwkosten vergoed tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen voor de uitvoering van de sanering.

2.5 Dekking na het einde van de verzekering

Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich openbaren binnen een periode van 1 jaar na dat einde en die hun oorsprong vinden in een emissie binnen de looptijd van de verzekering. In dat geval moet, met inachtneming van het onder artikel 5. vermelde, de schade binnen 1 jaar na dat einde aan de maatschappij worden gemeld.

2.6 Meeverzekerde kosten

Binnen de grenzen van het verzekerd bedrag zijn meeverzekerd:

- a. expertisekosten (zie nadere omschrijvingen in de algemene voorwaarden);
- b. bereddings- en opruimingskosten (zie nadere omschrijvingen in de algemene voorwaarden).

2.7 Verzekerd bedrag

a. Begrenzing naar bedrag

Per emissie en per verzekeringsjaar wordt niet meer vergoed dan de daarvoor op het polisblad vermelde verzekerde bedragen.

In geval van een reeks van emissies is het moment van de eerste emissie van de reeks bepalend voor het verzekeringsjaar waaraan de reeks wordt toegerekend.

b. Verdeling verzekerd bedrag

Indien het verzekerd bedrag niet toereikend is om alle schade en kosten, die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging, te vergoeden, wordt het verzekerd bedrag in de verhouding 50/50 verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden.

Indien het aldus verkregen verzekerd bedrag voor een van de locaties niet toereikend is en het voor de andere locatie beschikbare verzekerd bedrag nog niet (geheel) is aangewend, komt (het restant van) dat deel van het verzekerd bedrag ten goede aan de locatie waarvoor het verzekerd bedrag ontoereikend is.

c. Dekking boven het verzekerd bedrag

Boven het verzekerd bedrag is meeverzekerd de wettelijke rente over de door de maatschappij verschuldigde vergoeding.

Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat de maatschappij alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

2.8 Derdenbeding

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover de maatschappij afgelegd.

Art. 3 Uitsluitingen

3.1 Deze verzekering geeft geen dekking voor schade door overstroming, atoomkernreactie, molest, aardbeving en vulkanische uitbarsting (zie nadere omschrijvingen in de algemene voorwaarden).

3.2 Opzet / roekeloosheid / merkelijke schuld

De maatschappij vergoedt geen schade die de verzekeringnemer of een verzekerde met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld heeft veroorzaakt.

Met opzet, al dan niet bewuste roekeloosheid of al dan niet bewuste merkelijke schuld van de verzekeringnemer of een verzekerde wordt voor de toepassing van deze uitsluiting gelijkgesteld de opzet, de al dan niet bewuste roekeloosheid of de al dan niet bewuste merkelijke schuld van degene die in opdracht of met goedvinden van de verzekeringnemer of een verzekerde de algehele feitelijke leiding heeft over het bedrijf of een deel van het bedrijf van de verzekeringnemer of van die verzekerde en die in die hoedanigheid schade veroorzaakt.

3.3 Genetische schade

Niet gedekt zijn schade en kosten als gevolg van genetische modificatie.

3.4 Milieuzorg

De verzekering biedt geen dekking voor schade en kosten ontstaan bij of als gevolg van handelingen of gedragingen waarbij de verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht.

Deze uitsluiting geldt evenwel niet indien en voor zover verzekerde aantoonbaar dat de schade en/of kosten ook zou (den) zijn ontstaan indien hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht.

Een verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten als hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende AMvB, of als hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer.

Als de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

3.5 Verhuurder en (mede) huurder(s)

Niet gedekt zijn de schade en kosten veroorzaakt door of voortvloeiende uit de activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

De uitsluiting voor de verhuurder geldt niet als de verhuurder tevens verzekeringnemer is.

3.6 Ondergrondse tanks

Niet gedekt zijn de schade en kosten die veroorzaakt zijn door of samenhangen met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

3.7 Motorrijtuigen

In geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1.11, zijn van de dekking uitgesloten de schade en kosten, die worden toegebracht met of door een motorrijtuig dat:

- een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
- een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
- een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Als uitzondering op het bovenstaande is wel gedekt:

a. Aanhangwagens

Schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.

b. Laden / lossen

Schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen.

c. Lading

Schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig.

d. Vaar- of vliegtuigen

In geval van werkzaamheden bij derden, zoals omschreven in artikel 1.11, zijn van de dekking uitgesloten de schade en kosten, die worden toegebracht met of door een vaar- of vliegtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaar- of vliegtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin/op bevindt, of daaruit of daarvan is gevallen of losgeraakt.

Art. 4 Andere verzekeringen

De schadevergoeding die volgens deze verzekering ten laste van de maatschappij komt, wordt door de maatschappij voldaan.

Ook in die gevallen, dat de maatschappij zich kan beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen.

Verzekerde is echter verplicht zijn rechten tegenover de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan de maatschappij over te dragen.

Art. 5 Verplichtingen bij schade

Een spoedige en voor alle betrokken partijen bevredigende uitvoering van de verplichtingen van de maatschappij is voor een belangrijk deel afhankelijk van de medewerking van verzekeringnemer en/of de verzekerde. De na een schadegeval door de maatschappij te verlangen medewerking is neergelegd in de volgende verplichtingen:

5.1 Aanmelding

Zodra een verzekerde kennis draagt of behoort te dragen van een emissie die zich op de verzekerde locatie heeft gemanifesteerd, is hij verplicht dit zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk aan de maatschappij te melden.

5.2 Overige verplichtingen

Verder is verzekerde verplicht:

- a. de maatschappij zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;
- b. alle aanwijzingen van of namens de maatschappij op te volgen en overigens alle medewerking te verlenen en inlichtingen te verschaffen, die voor de beoordeling van de door de verontreiniging ontstane situatie van belang zouden kunnen zijn;
- c. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om verdere verontreiniging te voorkomen of te beperken.

5.3 Verlies van dekking

Alle aanspraken op vergoeding onder deze polis vervallen, indien de verzekerde, die aanspraak op vergoeding onder de polis maakt:

- a. opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt met het opzet de maatschappij te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht op uitkering niet rechtvaardigt;
- b. enige uit deze verzekeringsovereenkomst voortvloeiende verplichting niet of niet tijdig is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij zijn geschaad.

5.4 Derden

Het bepaalde in artikel 5.2 en artikel 5.3 geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Art. 6 Saneringsbepalingen

6.1 Regeling van sanering

Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van de maatschappij.

Voordat tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door de maatschappij goedgekeurd te zijn.

6.2 Opdracht tot sanering

De opdracht tot sanering moet door verzekerde binnen een door de maatschappij schriftelijk aangegeven termijn worden gegeven.

Als verzekerde nalaat deze opdracht binnen de gestelde termijn te geven, verliest verzekerde het recht op vergoeding van saneringskosten en de meeverzekerde kosten.

Bovendien heeft de maatschappij het recht de polis op te zeggen.

6.3 Derden

Het bepaalde in dit artikel geldt ook voor de derde die aanspraak op de dekking maakt.

Art. 7 Schadevaststelling

De omvang van de schade en de hoogte van de kosten worden vastgesteld:

- a. ofwel in onderling overleg;
- b. ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;
- c. ofwel, als partijen dat wensen, door twee terzake deskundige experts, waarvan er een wordt benoemd door de verzekerde en een door de maatschappij.

In laatstgenoemd geval moeten de experts, voordat ze met hun werkzaamheden beginnen, een derde expert benoemen. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde expert de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de beide eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor de verzekerde als voor de maatschappij.

Alle experts zullen zich bij de schadevaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek / saneringsplan, voor zover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

De schadevaststelling van de expert(s), waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van de opgaven en inlichtingen die de verzekerde heeft verstrekt, zal gelden als enig bewijs van de hoogte van de schade.

Als de maatschappij meewerkt aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat de maatschappij de schade zal vergoeden.

Art. 8 Risicowijziging

8.1 Wijziging van het risico

Zodra de aard van de in de polis vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzwaard, is verzekeringnemer verplicht hiervan direct aan de maatschappij schriftelijk kennis te geven.

8.2 Voorstel van de maatschappij

Na melding van een risicowijziging zoals hierboven bedoeld, heeft de maatschappij het recht:

- a. de premie en voorwaarden te herzien;
- b. de verzekering met een opzegtermijn van 2 maanden te beëindigen;
- c. om, indien de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de maatschappij kan worden gevergd, de verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen.

8.3 Aanvaarding / afwijzing voorstel

Doet de maatschappij een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft verzekeringnemer het recht binnen een termijn van 2 maanden het voorstel al dan niet te aanvaarden.

Als verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door de maatschappij na de ontvangst van de kennisgeving tot risicowijziging en gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de aldus overeengekomen voorwaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door de maatschappij daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de reeds geldende voorwaarden, indien en voor zover verzekerde aantoonbaar dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.

Heeft de maatschappij zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen indien verzekeringnemer zijn voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking 2 maanden nadat de maatschappij het bericht van opzegging per aangetekende brief heeft verzonden.

8.4 Achterwege blijven kennisgeving van risicowijziging

Blijft een kennisgeving als beschreven in artikel 8.1 achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de polis, tenzij verzekerde aantoonst dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging.

Zodra de maatschappij alsnog met de wijziging van het risico bekend wordt, heeft de maatschappij het recht:

- a. de premie en voorwaarden te herzien;
- b. de verzekering met een opzegtermijn van 2 maanden te beëindigen;
- c. om, indien de wijziging van het risico van dien aard is dat gebondenheid aan de overeenkomst in redelijkheid niet meer van de maatschappij kan worden gevergd, de verzekering te beëindigen met een opzegtermijn van 30 dagen.

Art. 9 Risico-inspectie

9.1 Inspectierecht

De maatschappij heeft het recht om de verzekerde locatie(s) altijd te (laten) inspecteren. Verzekerde is verplicht hierbij alle medewerking te verlenen die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs is geboden.

9.2 Verplichte maatregelen

De maatschappij kan verzekerde naar aanleiding van de inspectie verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen, die de maatschappij met het oog op de dekking van het verzekerde risico geboden acht.

Art. 10 Verweerbijstand

10.1 Omvang van de dekking

Verzekerd is:

- a. het verlenen van verweerbijstand, zoals omschreven in artikel 10.2;
- b. het vergoeden van kosten van verweerbijstand, zoals omschreven in artikel 10.6.

10.2 Verlenen van verweerbijstand

Verweerbijstand wordt verleend:

- a. bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade;
- b. ter zake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie; een en ander indien en voor zover:
 1. de door derden geleden schade of de sanering van de verzekerde locatie betrekking hebben op een verontreiniging die het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie;
 2. binnen 3 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot verweerbijstand gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden een beroep op dekking onder dit artikel is gedaan;
 3. op de vordering van de derde als hierna onder artikel 10.2.b.4 genoemd, Nederlands recht van toepassing is;
 4. de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie in verband met het bepaalde in artikel 2.7.b inzake het verzekerde bedrag, niet de volledige schade is vergoed, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer als bedoeld in artikel 2.8 inzake het derdenbeding, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert;
 5. de gevorderde schade meer bedraagt dan het door verzekerde gekozen van toepassing zijnde eigen risico.

10.3 Duur van verweerbijstand

De maatschappij zal verweerbijstand blijven verlenen voor zover naar de mening van de maatschappij een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal de maatschappij dit gemotiveerd meedelen aan de verzekerde.

10.4 Behandeling van aangemelde zaken

De maatschappij behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voor zover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.

10.5 Bijstand bij procedures in rechte

Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal de maatschappij voor zover mogelijk zelf, de bijstand verlenen.

10.6 Vergoeding van kosten

a. Vergoeding per emissie

Ter zake van de in artikel 10.2 genoemde vorderingen en geschillen en onder de voorwaarden in dat artikel genoemd, worden tot ten hoogste het hiervoor in de polis genoemde verzekerde bedrag, per emissie vergoed:

1. de honoraria en de verschotten van de door de maatschappij ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;
2. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
3. de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;
4. de kosten van de tegenpartij, voor zover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van de verzekerde komen.

b. Betaling aan belanghebbenden

De maatschappij heeft het recht de kosten van verweerbijstand rechtstreeks aan belanghebbende te betalen.

c. Door de tegenpartij te vergoeden kosten

Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voor zover zij voor rekening van de maatschappij zijn, ten gunste van de maatschappij.

d. BTW verrekening

Indien de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten, komt die BTW toeslag niet voor vergoeding in aanmerking.

e. Verhaal van kosten

Indien de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweerbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding krachtens dit artikel. De maatschappij zal de verzekerde, ter compensatie van de door de maatschappij voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.